

Kepes János dr.: Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosítása.

A debreceni kamara közgyűlése.

Közlemények.

Dr. Telman Sándor „Örökösödési eljárás“-a.

A közjegyző követeléseinek megadóztatása. (Dr. Ikrich Arnold).

Az okirati kényszer módosítása.

Folytatólagos hagyaték tárgyalási jegyzőkönyvek felbélyegzése.

(Teöke Béla dr.)

A számla illetékekkel kapcsolatos kérdések újabb szabályozása.

Allásközvetítések.

Rendeletek.

Joggyakorlat.

Magánjog.

Szerkesztői üzenetek.

F. L.

XLII. évfolyam. Budapest, 1943. augusztus hó. 8. szám

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő és kiadó: SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR Dr. KIADJA: A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYLETE. budapesti kir. közjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Tel.: 297—069.

Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekk számlája: 41.951.

Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosítása.

Összeállította: *Kepes János dr.* székesfehérvári kir. közjegyző.
(Folytatás és befejezés.*)

Kezesség illetékért. Az illeték kifizetésére közvetlenül kötelezett jogutóda az illetékért készfizetői kezességgel felel. R. II. 57. §. I. U. 57.

Kezességi okirat köztartozásnál. L. Biztosítéki okirat illetékkedvezménye.

Kiadvány. L. Hiteles kiadvány. Közigazgatási írték általában.

Kimutatás alkalmazottak fizetéséről. L. Alkalmazottak nyugtája.

Királyi kegyelemmel törvényesítést kérő beadvány. R. II. 50. §. 9. 5.— P.

Kivonat. L. Másolat.

Korlátolt felelősségű társasági szerződés. L. Társasági szerződés.

Kötelezvény illetékkedvezménye egyes pénzügyintézeteknél. L. Jelzálog kölcsön okiratok kedvezménye.

Közellátással kapcsolatos beadványok, jegyzőkönyvek, kiadványok és okiratok. — Ezek tekintetében a közigazgatási hatóságokhoz intézett beadványra, stb. vonatkozó illetékszabályok az irányadók. L. Közigazgatási illetékek általában. Közigazgatási ügyben jogorvoslat. 1187/1943. Pm. Miután jelenleg a közig. beadványok általános illetéktétele 3.— P., így fenti rendeletben 2.— P-nek jelzett általános illetéktétel alá eső beadványok, jegyzőköny-

* Az első részt l. a 7. számban.

vek után 3.— P. rovandó le az első iv után. Részletesen felsorolja az 1187/1943. Pm. 3. §-a az illetékmentes beadványokat. — A közellátási ügyekben kiadott kiadványok illetéke fenti rend. 5. §-ában van megállapítva.

A bérhizlalási szerződés illetékmentes. A községgel a közellátás biztosítása céljából közszükségleti cikkekre vonatkozóan kötött ingó adásvételi, árúszállítási, vagy vállalkozási szerződés, valamint az ily szerződés alapján teljesített fizetésről kiállított nyugta illetékmentes. — Nyugtailleték levonásának sincs helye, ha a fizetést a község vagy város közpénztára teljesíti. — R. II. 53. §.

Közhivatali állás elnyerése iránti kérvény R. II. 50. §. 2.— P. Erre 1922 : VI. t.-c. 10. §. illetékmentessége nem terjed ki.

Közigazgatási illetékek általában. I. U. 62. Amennyiben a beadványra a R. II. 50—53. §-ai más illetéket nem állapítanak meg (lásd az egyes címsoroknál) a beadvány

első példány első ive 3.— P.
második és többi iv, többi példány minden ive 2.— P.

Az ivenkénti és példányenkénti illeték nem lehet több, mint az I. példány első ivére járó illeték. R. II. 46. §. Ugyanigy a hatósági személy által felvett és beadványt helyettesítő jegyzőkönyv.

Más jkv., amennyiben az eddigi szabályok szerint közig. jkvi illeték alá esik, ivenként 3.— P.

Ha két magánfél vitás ügyére vonatkozik:

200 P. értékig ivenként 1.— P.
200 P-ön felül 500 P-ig ivenként 2.— P.
500 P-ön felül tehát R. II. 47. §. 3.— P.

Felzet illetéke —.50 P.

Minden melléklet minden ive után R. II. 48. §. —.50 P.

Közig. hatóság kiadványa, ha illeték alá esik és a R. II. 50—53. §-ában más megállapítva nincs, ivenként 8.— P.

Ha a kiadvány okirat is (R. II. 3—28. §. szerint) akkor nem a fenti, hanem az okiratra (3—28. §. szerint) megszabott illeték alá esik. R. II. 49. §.

Pótkérvény illetéke 3.— P.

Azonban az eredeti kérvény illetékénél nem lehet több, R. II. 50. §. (2) pont. L. m. Közigazgatási ügyben jogorvoslat. Panasz. Adó- és illetékügyben beadvány, illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása és az egyes egyéb címszavak alatt.

Közigazgatási ügyben jogorvoslat. (R. II. 50. §. 12. I. U. 62.) Alsóbbfokú hatóság intézkedése vagy rendelkezése ellen felsőbb hatósághoz felfolyamodás, jövedéki büntető eljárásban kegyelmi felfolyamodvány 6.— P.

Ha másodfolyamodású hatóság oly határozata ellen nyujtanak be felfolyamodást, amely az elsőfolyamodású hatóság határozatát helybenhagyta 12.— P.

Ha a felfolyamodással megtámadott határozatot az elsőfokú hatóság 3.— P-nél kevesebb vagy 3.— P-nél nagyobb (tehát nem

3.— P.) illeték alá eső beadvány folytán hozta, a II. fokú hatósághoz intézett felfolyamodás után az I. folyamodású beadványra megszabott illeték kétszeres összegét, a helybenhagyó II. fokú határozat ellen intézett felf. után az I. folyamodású beadványra megszabott illeték négyszeres összegét kell leróni.

L. m. Adó- és illetékügyben beadvány. Panasz.

A bélyeggel és a közvetlen fizetéssel szabályszerű időben lerótt illeték jogossága és helyessége ellen a lerovástól (a közvetlen fizetésnél a fizetéstől) számított 90 nap alatt lehet fellebbezéssel élni. A fizetési meghagyás kézbesítése nélkül önként fizetendő illeték (L. R. 2., 60. §.) jogossága és helyessége ellen az illeték fizetésére kötelezettnek az illeték-követelésről való tudomásszerzés napjától számított 30 nap alatt birtokon belül, ezt követő 60 nap alatt birtokon kívül lehet fellebbezéssel élni. — R. II. 58. §.

Közjegyző fellebbezése fegyelmi bíróság határozata ellen R. II. 50. §. 11. I. U. 26. 6.— P.

Közjegyzői alkalmazottak nyugtája. L. Alkalmazottak.

Közjegyzői kinevezésről szóló kiadvány illetéke: 200 P.* R. II. 51. §. 34.

Közjegyzői tanusítvány. L. Tanusítvány.

Közjegyzők könyvei változatlan. R. II. 28. §. 5730/1941. M. E., I. U. 66. §. A közjegyzők ügykönyvei, óvási és letéti könyvei, ivenként 50 fill. illeték alá esnek. Az ivenk területének kiszámítására és a lerovás módjára az üzleti könyvekre érvényes szabályok irányadók. 5700—41. M. E. 9. §. A könyvek illetéke az 1941. aug. 15. előtt megkezdett könyveknél nem egészítendő ki. 145.632.—41. Pm. rend.

Községi kötelékbe felvétel, vagy községbe letelepedés engedélyezése, és pediglen a hatósági kiadvány: 30.— P. R. II. 51. §. 28.

Közszállítási szerződések. Az állammal, törvényhatósággal, községgel, stb. mint vevővel, megrendelővel, illetve vállalatba adóval kötött ingó adásvételi, árúszállítási és önálló munkavállalási (műelőállítási) szerződésről kiállított okirat a százalékos okirati illeték alól mentes. Az ilyen okirat első példányának első ive 2.— P. illeték alá esik.

A fentiek alá nem eső ingó adásvételi, stb. szerződésről kiállított okirat az általános szabály szerint illetékezendő. 5730—1941. M. E. §. L. még adásvétel.

Köztartozás biztosítása. L. Biztosítéki okirat illetékkezdve-ménye.

Közvetlen fizetéssel lerovandó illeték. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

* Az eredetileg 50 koronában megállapított, később azonban hatályon kívül helyezett kinevezési illeték helyett módosított új illetéktétel.

Lelet. A hivatalos lelet készítéséről részletesen intézkedik a R. II. 61. §-a. Közjegyző is vizsgálni köteles, hogy a nála benyújtott vagy bemutatott illeték alá eső iraton az illetéket szabályszerű módon és mértékben lerótták-e. Ha nem, hivatalos leletet köteles készíteni. —

Lemondás jogról, viszteher mellett. L. Jogról viszteher melletti lemondás.

Leltár az abban felvett vagyontárgyaknak tehertertelek nélkül számítandó értéke után, minden egész, vagy megkezdett 5000 P-től ivenként —.75 P.

Ha több hatóság (közjegyző) készíti több részletben a leltárt, mindegyik után külön-külön lerovandó. Ha a leltár illetéke 100 P-nél több, közvetlen fizetéssel is leróható.

A leltár összilletéke 20.000 P-nél több nem lehet. Részleltárnál a későbbben készültre csak akkor kell leróni, ha a korábban készültre lerótt összilleték a 20.000 P-t el nem érte. R. II. 19. §. I. U. 69. R. I. 62. §. 6. bek.

Lerovás módja. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása. Jóváhagyástól függő jogügyletek.

Másodpéldánya okiratnak. L. Okiratok ivei és példányai.

Másolat. Hivatalos iratról, könyvről, hivatalosan őrzött magánokiratról, ha azt hivatalos személy készítette el, akár hitelesítette, akár nem, ivenként 3.— P. ha fél készítette, csak akkor jár, ha hivatalos személy hitelesíti.

Igy pl. közjegyző kezén lévő hagyatéki iratokból készült másolat hitelesítése is.

A változás másolása, a növekedett ivek után 3.— P.

Ha változás nem történt, az erre vonatkozó záradék után 2.— P.

R. II. 20. §. III. díj. 79. L. m. Hitelesítés. Bírósági iroda hivatalból készített másolata.

Másolat hitelesítése. L. Hitelesítés. Másolat (hivatalosan őrzött iratról.)

Meghatalmazás változatlan s így, ha díj vagy jutalom kikötve nincs 2.— P.

ha ki van kötve, érték után 3 % (+50 % r. p.)

Ha azonban az eljárás tárgyának értéke 5000 P-t meg nem halad:

500 P-ig —.50 P.

500 P-ön túl 1000 P-ig 1.— P.

1000 P-ön túl 5000 P-ig 1.50 P.

R. II. 28. §., R. I. 7. §., I. U. 80, L. m, Általános meghatalmazás bíróságnál.

Mellékletek, felzetek. L. Törvénykezési eljárásban beadványok, stb. Közigazgatási illeték általában.

Nagykoruvá nyilvánítás kiadványának illetéke: 8.— P.

R. II. 51. §. 29.

Nemesi név átruházása. L. Névátruházás.

Nemesség kormányhatósági igazolásának (megállapításának) illetéke: 30.— P

R. II. 51. §. 38.

Névalírás hitelesítés. L. Hitelesítés.

Névváltoztatás iránt, közszolgálatban álló (nyugdíjas, özvegy, árva), honvédség és csendőrség szolgálatában álló beadványa R. II. 50. §. 7. p. I. U. 86. 1.— P.

egyébként 46. §, szerint 3.— P.

L. m. Névátruházás.

Névátruházás, ország címerének és az udvari szállítói cím használatának engedélyezését kérő beadvány. R. II. 50. §. 30.— P.

Névátruházási engedély illetéke, ha az illető nagykorú: 30.— P.

Ha kiskorú, vagy a névtruházó és nevet nyerő között az első unokatestvérségnél nem távolabbi rokonsági vagy elsőfokú sógorsági viszony van: 6.— P.

Nemesi név átruházása iránti engedély kiadványának illetéke: 150.— P.

R. II. 51. §. 29., 30.

Az ország címerének magánfél, stb. által való használatára, valamint az udvari szállítói cím használatára jogosító engedély illetéke: 1.000.— P.

A m. kir. minisztérium jótékony célú, stb. egyesületnek és intézetnek az illeték fizetését elengedheti vagy mérsékelheti. R. 2., 51. §. 39.

Okiratok ivei és példányai. 1. Amennyiben a R. II. az okira-ra más illetéket nem állapít meg, az állandó összegű illeték alá eső okirat első példányának első ive 3.— P.

2. A váltó kivételével minden más, bármily illeték alá eső okirat első példányának második és többi ive, valamint a többi példány minden ive, ha csak a R. II. másként nem rendelkezik 2.— P.

Az ivenkénti illeték nem lehet nagyobb, mint az első példány első ivére járó illeték. R. II. 2. §. I. U. 87. L. m. Váltó. Hiteles kiadvány.

3. Öröklési és ajándékozási illeték alá eső vagyonátruházásról kiállított okirat — ideértve a végrendeletet is — első példányának első ive minden további ive 6.— P.

4. Egyéb vagyonátruházásról kiállított okirat első példány első ive 2000 pengőig 2.— P.
2000 pengőn túl 3.— P.

5. Ingatlan árverésről készült jegyzőkönyv ivenként mint adásvételről készült okirat első ive után.

Első iv okirati illetéke annyiszor rovandó le, ahány vevő szerezte meg az ingatlant. R. II. 3. §. I. U. 121. és 87.

Bármily nagyságú papirlapot önálló ivnek kell tekinteni, akkor is, ha azt más papirlappal egybefűzik, kapcsolják, vagy ragasztják. Ha az illetékköteles irat 1250 négyzetcentiméteres ivnagyságot meghalad:

1. az első iv illetékét kétszeres összegben kell leróni, amennyiben az egyszeres illeték 3.— pengőnél kevesebb. — Amennyiben pedig az illeték 3.— P., vagy 3.— P-nél több, azonfelül külön 3.— pengőt kell leróni.

2. Az első példány 2-dik és többi ivének, valamint a többi példány minden ivének illetékét kétszeres összegben kell leróni. —

3. A fenti rendelkezések az üzleti könyvekre, könyvelési szabad ivekre, valamint a közjegyzői könyvekre nem vonatkoznak. R. II. 54. §.

Önként fizetendő illetékek. L. R. II. 60. §. Ezek közé tartoznak a részvény kibocsájtási illeték, szövetkezeti törzsbetét, vagy üzletrész kibocsájtási illeték, a korlátolt felelősségű társasági szerződés, és annak módosítása után járó illeték, az alkalmazottak nyugta illetéke, stb. Ezeknél a kitűzött határidő eltelte után teljesített fizetés esetében a késedelem minden megkezdett vagy egész hónapja után a fizetendő illeték 1/12 részét kell bírság fejében fizetni. A bírság a kamatfizetési kötelezettséget nem érinti. —

Örökbefogadási szerződés első ive

1. ha az örökbefogadott idegen állampolgár és nagykorú 250.— P.

2. ha magyar állampolgár és nagykorú 50.— P.

3. ha kiskorú, vagy ha az örökbefogadó és örökbefogadott között az első unokatestvérségnél nem távolabbi rokonsági vagy sógorsági viszony van 5.— P.

4. ha az örökbefogadott kiskorú, házasságon kívül született, vagy szülőtlen árva, vagy hadiárva, vagy ha az örökbefogadott államsegélyben részesülő hadirokkant —50 P.
R. II. 5. §. I. U. 90. Többi ivet l. Okiratok ivei és példányai.

Örökbefogadási szerződés kormányhatósági megerősítését kérő beadvány, R. II. 50. §. 8. p. ha örökbefogadott nagykorú 5.— P.

ha kiskorú R. II. 46. §. szerint 3.— P.

Öröklési szerződés ivbélyege. L. Okiratok ivei és példányai.

Örzési illeték. L. Bírói letét örzési illetéke.

Panasz, közig. bírósághoz intézett panasz és újrafelvételi panasz első példányának első ive után 1000 P-ig 2.— P.

1000 pengőn túl minden megkezdett 500 P. után 1.— P.

Ha a panasz tárgyának értéke meg nem becsülhető 3.— P.

Az eljárás folyama alatt magánfelek részéről beadott különféle iratra (végrehajtási panasz, védirat, előterjesztés, sürgetés, stb.): 3.— P.

illeték alá esik. R. II. 50. §. 14. p.

Pályázati kérvény. L. Közhivatali eljárás elnyerése.

Ranghely előzetes biztosítása. L. Jelzálogjog ranghelyének előzetes biztosítása.

Rendkívüli illetékpótlék. Az öröklési, ajándékozási és ingatlan vagyónátruházási illeték, továbbá az illetékegyenérték, valamint a százalékos okirati és százalékos törvénykezési illetékek után, ideértve az 5730/1941. M. E. sz. r. rendelet 5—7., 10. és 16. §-ában szabályozott illetékeket is, — 50 % rendkívüli pótléket kell leróni. A lerovási módra ugyanazok a szabályok irányadók, mint az alapilleték lerovására.

A gazdasági versenyt szabályozó megállapodás, vagy határozat után legalább évi 1800 P. illetéket kell leróni.

Kartelilleték és az ingatlanegyenérték után a rendkívüli pótlék külön fizetési meghagyás nélkül is az alapilletékekkel, illetőleg illetékegyenértékkel együtt válik esedékessé.

A községi (városi) ingatlan vagyónátruházási illeték, valamint más községi (városi) illeték után rendkívüli pótlék nem szedhető. 5730—1941. M. E. 1. §.

Szabadalom adományozása, elismerése, vagy megerősítése: 16.— P.

Szabadalom meghosszabbítása, vagy átruházásának megengedése: 8.— P.

R. II. 51. §. 36.

Százalékos illeték lerovásának módja. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

Tanulmányi ügyben iskolai hatósághoz, kultuszminiszterhez beadvány R. II. 50. §. —50 P.

Tanusítvány. Okirat előmutatása időpontjának bizonyítása, életbenlét bizonyítása, közgyűlési vagy ülési határozatok tanúsítása, értesítvények közlésének és közlemények tartalmának és elküldésének tanúsítása, egyéb tények tanúsítása (1874. XXXV. t.-c. 103. §-ban említett tanusítványok, a névaláírás hitelesítés kivételével, tehát a 93—100, és 102. §-ban körülírott tanusítvány)

első iv 3.— P.

többi iv 2.— P.

Az ezen tanusítványokról felvett jkv. bélyegmentes. R. II. 9. III. Utm. 13. L. Bizonyítvány.

Tartási szerződések. L. Élelmezési szerződés. Életjáradéki szerződés.

Társasági szerződés. melyben felek csak személyes munkásságukat kötik le a közös cél érdekében, az első iv 75.— P.

Az 1920. XXIV. t.-c. 13. §.2—6. pontja alapján lerovandó illeték (tehát az ott megállapított többi társasági szerződésnél) az illeték 75.— pengőnél kevesebb nem lehet. R. II. 7. §. I. U. 99.

Korlátolt felelősségű társasági szerződés illetékének kulcsa 1.5 % (+50 % r. p.) 5730—1941. M. E. 10. §.

Telekkönyvi beadvány. R. II. 39.

1. Jelzálogjog bekebelezése, előjegyzése, törlése iránti beadvány, ha az érték

	100 pengőt meg nem halad	—	.75 P.
100 pengőnél több, de 200	200	”	1.50 P.
200 ” ” ” 500	500	”	2.25 P.
500 ” ” ” 1.000	1.000	”	3.— P.
1.000 ” ” ” 5.000	5.000	”	4.50 P.
5.000 ” ” ” 10.000	10.000	”	7.50 P.
10.000 ” ” ” 50.000	50.000	”	15.— P.
50.000 ” ” ” —	—	”	37.50 P.

2. Jelzálogtól különböző egyéb jog vagy ténykörülmeny (így tul. jog. bek., haszonélv.) bejegyzése, kitörlése iránt beadott kérvény, ha az érték

	100 pengőt meg nem halad	—	.75 P.
100 pengőnél több, de 200	200	”	1.50 P.
200 ” ” ” 500	500	”	2.25 P.
500 ” ” ” 1.000	1.000	”	3.— P.
1.000 ” ” ” 5.000	5.000	”	4.50 P.
5.000 ” ” ” —	—	”	7.50 P.

6. Ha a bejegyzendő vagy kitörlendő jog értéke meg nem becsülhető, a beadvány illetéke 3.— P.

7. Pótkérvény illetéke 3.— P.

Ha eredeti beadvány illetéke kevesebb volt, a pótkérvény illetéke sem lehet több az előző beadvány illetékénél.

3. Jelzálogjognak a Jt. 73., 80., 86. §-ában megengedett átváltoztatásának bejegyzése iránti kérvény, mint fent 1. alatt.

4. Jövőben megállapítandó jelzálog ranghely biztosítására, vagy már megállapított jelzálogjog fenállását átszállás esetén kívül nem érintő jogváltozások feltüntetésére irányuló, végül harmadik személy által előterjesztett kérelemhez hozzájárulást tartalmazó beadvány 3.— P.

hacsak értékéhez képest a fenti 1. bek. szerint kevesebb nem jár.

E rendelkezések alá esnek különösen:

1. a ranghelynek előzetes feljegyzéssel biztosítása. (Jt. 17. §.),

2. a megüresedett ranghely fenntartása (Jt. 19. §.),

3. a megüresedő ranghely fenntartásáról lemondás (Jt. 20. §.), vagy a ranghellyel rendelkezés jogáról lemondás feljegyzése (21. §.),

4. a jelzálog romlása esetére szóló kikötés feljegyzése (Jt. 32. §.),

5. a jelzálogos követelés megosztásának bejegyzése (Jt. 35. §.),

6. a jelzálogos követelés felmondásának bejegyzése (Jt. 40. §.),

7. az egyetemleges jelzálogjog terhét megosztó megállapodásnak bejegyzése (Jt. 57. §. 3. bek.),

8. a képviselői jogkör korlátozásának vagy ily korlátozás megszüntetésének bejegyzése (Jt. 79. és 112. §.),

9. már bejegyzett jelzálogjogról (telekadósságról) levél kiállítására iránt előterjesztett kérelem,

10. oly kérelem esetében, amely a jelzálogjognak hirdetményi eljárás útján törlésére irányul, (Jt. 15., 16. §.) 3.— P.

8. Ha egy beadványban több tkvi hatóságnál teljesítendő bejegyzést kérnek, az illetéket annyiszor kell leróni, ahány tkvi hatóság fog intézkedni az előterjesztett kérelem tárgyában.

9. Ha egy telekkönyvi hatóságnál több jog bejegyzését, vagy kitörlését egy beadványban kérik, az illetéket csak egyszer és oly mértékben kell leróni, amely kérelem után a legmagasabb illeték jár. — I. U. 103.

A beadványi illetékeken felül esetleg bejegyzési illeték is lerovandó. L. Telekkönyvi bejegyzési illeték.

Telekkönyvi bejegyzési illeték. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása. Jelzálogjog ranghelyének előzetes biztosítása.

Törlése biztosítéki jelzálogjognak. L. Törlési engedély.

Törlése jelzálogjognak. L. Jelzálogjog törlésének illetéke. Törlési engedély.

Törlési engedély. A biztosítéki jelzálogjog (Jt. 63., 66., 67., 68. §.) törlésére irányuló engedélyről kiállított okirat, ha nyugtát nem tartalmaz, 0.1 % (+50 % r. p.) illeték alá esik. Ez az illeték 2.— P-nél kevesebb nem lehet. 5730—1941. M. E. 7. §. Tehát 2000 P-ig 2.— P. I. U. 109.

Törlési engedély illetékkedvezménye egyes pénzügyintézeteknél. L. Jelzálogkölcson okiratok kedvezménye.

Törvényesítés. L. Királyi kegyelemmel.

Törvénykezési eljárásban beadványok, jegyzőkönyvek, mellékletek. Az 1914. évi 43. t.-c. 1. §. 1. b) pontjában említett beadványok, jegyzőkönyvek, tehát a perenkívüli, így hagyatéki és végrehajtási ügyekben (kivéve a közjegyzői okirat alapján végrehajtást kérő beadványt) az illeték

a) az első példány első ive után

	100 pengőig	—	.50 P.
100 pengőn túl 500	500	”	.80 ”
500 ” ” 2.500	2.500	”	1.50 ”
2.500 ” ” 5.000	5.000	”	2.50 ”
5.000 ” ” 20.000	20.000	”	3.50 ”
20.000 ” ” minden megkezdett 5.000 P. után	5.000 P. után	1.—	P.
de legfeljebb	de legfeljebb	20.—	”

b) az első példány második és többi ive és a többi példányok minden ive után

	100 pengőig	—	.50 P.
100 pengőn túl 500	500	”	.80 ”
500 ” ”	”	”	1.50 ”

Csak három beadvány példány s három példány mellékletei után kell az illetéket leróni. A 4-ik és többi példánynak első iva a felzetekre megszabott illeték alá esik. A többi iv példány és a mellékletek illetékmentesek. 1914. évi 43. t.-c. 4. §. R. II. 29. §, I, U, 112,

c) Árverési kérvények és hirdetmény kibocsájtását igénylő beadvány (igy Öb. kiadása iránti kérelem) R. II. 29. §. 3.— P. hacsak az eljárás tárgyának értékéhez képest a fenti a) pont szerint nagyobb összegű illeték nem járna. Ez esetben 5.000 pengőn túl 20.000 pengőig 3.50 P.

20.000 pengőn túl minden megkezdett 5.000 P. után 1.— P. de legfeljebb 20.— P.

d) Melléklet és felzet után jár R. II. 30. §.
100 P-ig —.50 P.
100 P-ön túl —.70 P.

e) Holtnaknyilváníás iránti kérvény a Közig. bir. 25.926/1926. P. számú határozatára tekintettel, az 1914. évi 43. t.-c. 1. §-a 1. a), 2. §. ut. bek. a R, II, 35, és 29, §, 1. pontjában foglaltakra tekintettel 10.— P.

A végzés (határozati) illetéke 15.— P.

R. II. 32. §. 3. a) pont. Az ellentétes gyakorlat miatt célszerű az eljárás megindítása iránti kérvényen leróni, a fenti beadványi illetéken felül.

f) Elsőbírói végzések elleni felfolyamodások és fellebbezések a Pprdts-al nem szabályozott polgári bírósági (1911. I. t.-c. 548. §., 1914. évi 43. t.-c. 23. §. I. 2. pont) így hagyatéki, tkvi, végrehajtási eljárásban, első iv:

	100 pengőig	1.50 P.
100 pengőn túl	1.000 „	4.— „
1.000 „	5.000 „	5.50 „
5.000 „	50.000 „	8.— „
50.000 „	minden megkezdett	
	5.000 pengő után	—80 P.

R. II. 33. §., I. U. 113.

g) Törvénykezési eljárásban keresetek, jkvek, közjegyzői okirat alapján végrehajtást kérő beadvány első iva (1914. évi 43. t.-c. 1. §. 1. a.) lásd R. II. 29. §. 1. pont.

h) Ha a per tárgya meg nem becsülhető
érték a járásbírói eljárásban 2.000.— P.
a törvényszéki eljárásban 5.000.— P.

R. II. 35. §.

Vagyonátruházási jogügyletről kiállított okirat bélyege. I. Okiratok iva és példányai.

Választott bírósági eljárás. Külön szerződés, megállapodások eljárásra, bíróválasztás, közjegyző vagy járásbíró útján közlendő felhívás után ivenként, mint törvénykezési illeték 15.— P. R. II. 37. §., I. U. 121.

Vállalatnak átruházása és pediglen ellenérték mellett egészben való átruházása után 2% forgalmi adót kell fizetni, a jogügyleti illetéken felül. 3700/1941. M. E. 11. §.

Váltó második és többi példánya ugyanolyan illeték alá esik, mint az első példány. R. II. 2. §., I. U. 122. Oly váltón, melyben az összeg egyelőre nincs kitéve, legalább 5.— P. illetéknek kell leróva lennie. R. II. 22. §.

Váltóvás illetéke

	200 P-ig	—20 P.
200 P-nél több, de	1.000 P-t meg nem halad	1.— P.
1.000 „	2.000 „	2.— P.
2.000 „	5.000 „	4.— P.
5.000 „	10.000 „	10.— P.
10.000 pengőnél és azon túl		20.— P.

R. II. 23. §., I. U. 123.

Vámügyben biztosítéki okirat. L. Biztosítéki okirat illeték-kezdvezménye.

Végrehajtási jelzálogjog törlése. L. Jelzálogjog törlésének illetéke.

Végrendelet első példány első iva 6.— P.
minden további iva 2.— P.
R. II. 3. §., I. U. 124.

A debreceni kamara közgyűlése.

A debreceni kir. közjegyzői kamara idei rendes közgyűlését *Örley Dénes* dr. elnöklete alatt június 24. napján tartotta meg. A közgyűlésen jelen voltak még: vitéz *Kozma György* dr., elnökhelyettes, *Kovách Dénes* dr. titkár, vitéz *László Béla* dr., *Mustó Sándor* dr., *Benyovszky János* dr. választmányi tagok, továbbá *Andrásko Mihály* dr., *Bognár József* dr., *Büky Elbel Tibor* dr., *Csongvay Géza* dr., *Csopey Gábor* dr., *Diemár Kálmán* dr., *Hadházy Béla* dr., *Horthy István* dr., *Kutrics Kálmán* dr., *Kiss Bálint* dr., *Laczkó Béla* dr., *Lingvay Lajos* dr., *Mándi András* dr., *Szabó Áron* dr., *Szarka Dezső* dr., *Szotyori Nagy Sándor* dr. és *Varga Kálmán* dr. közjegyzők, *Katona István* dr., *Skultéty László* dr., *Szikszay Imre* dr. jelöltek. *Örley Dénes* dr. elnök a közgyűlést megnyitó beszédében az alábbi meleg szavakban emlékezett meg Magyarország kormányzója 75-ik születésnapjára:

„A nagy magyar Alföld legaszályosabb tájáról, ahol az első folyó vize is csak 30—40 kilométer távolságra esik, egy előkelő köznemesi család kúriájából 14 éves korában indul útnak a fiatal gyereke, a tengerekre, hogy a szülői házból a végtelen birodalmába lépjen. Már ez az első lépése is szokatlan és ha végig nézzük az utat, amelyik onnan a budavári palotáig vezet, szinte lépésről-lépésre látjuk az elhivatottságát, látjuk, hogy emelkedik fel a vezéri polcig és minden lépése egy lépcsőfok arra, hogy küldetésének feladatait teljesítse. A haditengerészeti iskola elvégzése után megkapja beosztását, éveken keresztül teljesít szolgálatot megszakítás nélkül, hosszabb időt tölt a török vizeken, majd körülutazza az egész földet és akkor, amikor Bosznia-Hercegovina annektálásáért köztünk és Törökország között feszült a viszony, a Dardanellákon teljesít szolgálatot. Hosszú utazásai alatt mindenütt feltűnik, mindenki szemében kedves, előzékeny és úri modorával barátokat szerez hazájának. Feltűnik még, hogy mint egész fiatal ember anyanyelvén kívül öt nyelvet beszél, s így az érintkezés a nemzetközi téren legkevésbé sem esik neheze. Mikor a Dardanellákra rendelik, feltűnik a királyi udvar irodáiban, hogy ki lehet ez a fiatal törzstiszt, aki ennyire ismeri a török viszonyokat, s tiszta felterjesztései alapján a következő lépés már az, hogy Ófelsege mellé rendelik be Bécsbe szolgálattételre. A világháború megkezdése előtt nem mutathatta ki vitézi tettekkel merészségét, bátorságát és arravalóságát, de amikor a hadüzenet megtörtént, már mint a Novarra parancsnokát látjuk sorhajóján megjelenni. Az első feladata az volt, hogy egy széjjelszedett német tengeralattjárót rakasson össze, azt vezesse át azt otrantói szoroson, a görög vizeken adja át a vele szembejövő hajóhadnak. Feladatát tökéletesen oldja meg. S csak amikor útjáról visszatér, tűnik fel az ellenségnek és próbálja üldözőbe venni. Az üldözés nem sikerült, nyugodtan ér kikötőjébe. Az olasz hadüzenet után engedelmet kér arra, hogy hajóhadával megtámadhassa az olasz haderőnek egy kikötőben horgonyzó táborát. Hajnali szürkületben indul útnak s mire az olaszok észhez kaptak volna, anélkül, hogy egyetlen lövést leadtak volna felrobbantja lőszerraktárukat és 29 olasz hajót küld a tenger fenekére. Visszajövet még egy francia hadihajót küld az olaszoké után és mire az olaszok észhez kaptak volna, már megint kikötőjében horgonyoz. Mond-

ják, hogy az olaszok sehogysem értették meg azt, hogy hogy lehetett ilyen rajtaütéssel megverni őket. Aztán jön az otrantói ütközet. Ő a kisebbség tör keresztül a zárlatokon, óriási ágyútűzben küzd, a hajó főtisztje elesik, maga is megsérül. A hajó fedélzetén egy oszlophoz kötötteti magát és úgy osztja parancsait. A vége az, hogy az egyesült ellenség hajóhadát megfutamítja s azután ő maga is csendesen visszavonul. Az ellenség nem vette észre, hogy a Novarra annyira megsérült, hogy mozdulni sem tud, s az ütközet színhelyéről egy testvérhajója vontatja vissza kikötőjébe. Később 1936-ban, amikor Olaszországban járt, maga keresi fel volt ellenfelét és teszi meg észrevételeit arra, hogy mit vétettek el azok vele szemben az ő támadásakor. Akkorról mondják el az olasz lapok megjegyzéseit, mikor kiemeli, hogy a tengeri háború is csak egy sport, ahol ha nemes ellenfelek állanak szemben egymással, a győztes az, aki az elbukottnak első segélyt nyújtja.

A háború végén mikor a Viribus-Unitis fedélzetéről partra száll, évek után először hazamegy Kenderesre pihenni, s az ősi fészekből szívni magába azt a levegőt, amely családjának ősi hagyománya volt. Mikor a szegedi kormány megalakul, már talán egyetlen ember sincs az országban, akinek nem tépázta volna meg tekintélyét az a felfordult világ. Hívják Szegedre, hogy hadsereget szervezzen és toborozzon. Nem anketezik, nem tárgyal, csak azt a kijelentés teszi, hogy a feladat teljesítését elvállalom. És cselekszik. Mikor fehér lován mint valamikor Árpád, Budára érkezik, a destruált Budapest zászlódíszrel fogadja és amikor a Parlament előtt kormányzói esküjét leteszi, már nincs senki, aki neki ellent merjen mondani. Azóta nagy körültekintéssel válogatja meg tanácsosait, végzi feladatát, s ha a sorscsapások családjában egyik a másik után éri, erejét nem veszíti el. Ma már hongyarapító jelzővel illeti nemzete. Szabadjon egy egészen kis dolognak látszó valamit még elmondani. Otthon van Kenderesen, rosszul érzi magát, de orvost nem hivat, ezzel sem akarja aggasztani családját. De egyszer csak azon veszi magát észre, a kenderesi kis falusi orvos, hogy rendelőjében a Kormányzó jelenik meg. — De Főméltóságú Uram! Miért fáradt hozzám, egy izenet, vagy telefonra, mentem volna azonnal, mondotta az orvos. Mit képzél, csak nem fogom elvonni magát a komoly betegeitől. Kérdem ezután mi van ebben a mondásban, az aggódó szeretet, a mindenki megbecsülése, amikor a beteg kis vidéki parasztnak a dolgát előbbrevalónak tekintette a saját magáénál s nem vonta el tőlük a doktorukat. Egy igazi úr, egy igazi magyar úr gondolkozása tükrözik ebben vissza. és kérdem lehet-e ezek után még arra is gondolni, hogy személyét ne a legendák vegyék körül.

Most, mikor a születésnapját ünnepeljük, nekünk nincs más gondunk, csak egy forró imádság azért a férfiert, aki sziklaszilárdan áll mindannyionk felett és azért, hogy érje meg jó egészségben a vágyai netovábbját s lehessen mielőbb Nagy Magyarország Kormányzója. Úgy legyen!”

A kamara évi jelentését *Mustó Sándor* dr. titkár helyettes terjesztette elő. A jelentés mindenekelőtt közli, hogy *Kovách Dénes* dr. kamarai titkár 201, vitéz *Simon Árpád* dr., 35, *Buday László* dr. 29, *Benyovszky János* dr. 105, *Mustó Sándor* dr. 20, *Csiky Gusztáv* dr. 14 napig teljesítettek 1942. évben katonai szolgálatot, s szolgált még ezeken kívül több helyettes és jelölt is. A közjegyzői rendtartás reformjáról azt közli a jelentés, hogy a

kar és a közjegyzői kérdések iránt mindig jóindulatot és megértést tanúsító Radocsay László dr. igazságügyminiszter a reformot állandóan napirenden tartja, s nem rajta, de a súlyos háborús viszonyokon múltott, hogy a reform kérdése mindezekig megoldást nyert. A jelentés ezután a kamara területén működő közjegyzők személyében beállott változásokról számol be, majd közli, hogy a kamara területén 14 jelölt működik helyettesi jogosítvánnyal és 6 jelölt a nélkül. A kamaránál 1942. évben 834 ügydarabot iktattak. Panasz a kamarához 7 közjegyző ellen érkezett, ezekből egyet tettek át a fegyelmi bírósághoz. A kamara területén működő közjegyzők összesített ügyforgalmi adatait az 1941. évi adatokkal szembeállítva az alábbi kimutatás tünteti fel:

Bevezetések száma:	1941. év	1942. év
1. Ügykönyvben	12.887	13.328
2. Óváskönyvben	1.427	54
3. Kjö lajstromban	28.098	23.574
4. Bírói megbízások könyvébe	28	24
5. Másolatok és könyvkivonatok hitelesítése	29.734	26.386
6. Fordítások könyve	10.430	5.504
7. Magán beadványok könyve	4.387	5.353
Összesen:	86.986	80.639

Az ügyforgalmi adatokhoz többek között a következő megjegyzéseket fűzi a jelentés: „1941-ben az ügykönyvbe történt bevezetések száma 12.887 volt, míg az 1942. évben összesen 13.328, a különbség mindössze 441, tehát elenyészően csekély. Ha levonjuk ezekből az összegekből az aláíráshitelesítéseket, akkor marad 1941-ben 12.887, ebből levonva 4.542 számot 8.345, — 1942-ben pedig a 13.328-ból 4.304 számot, a maradvány 9.024 érdemleges okirat. Tehát 8.345 számmal szemben az emelkedés 879, ami ugyancsak jelentéktelen eltérés. Ha ezekből az összegekből levonjuk az egyéb tanúsítványok számát, amelyek majdnem kivétel nélkül a házassági bontóperekben használandó és ugyancsak majdnem kivétel nélkül ingyenes munkatöbbletet jelentenek, 1.211, illetve 977 levonása után marad 7.123, illetve 8.047 érdemleges okirat. Ezekből a számokból levonva a közokirati kényszer alá tartozó ügyszámainkat is, tehát 1941-ben 729 darabot, 1942-ben 836-ot, olyan okiratunk, amely a közjegyzői kényszer alá nem esik és így a tulajdonképpeni klientélánkat jelentő 6.394 s illetve 7.211 okiratunk maradt. Tehát 47 közjegyző részére átlagosan esik fejenként 136, illetve 153 ilyen ügyszám, ami bizony siralmas eredményt mutat. És ezt a számot az 1942-ik évben 27 kir. közjegyző még el sem érte. Ezeket a számokat látva akaratlanul felvetjük, hogy hol van hát a közjegyzőknek az a működési területe, amelyet annak idején a törvényhozás nekünk szánt.

A másolat hitelesítések száma 29.734, illetve 26.386 darab volt. Ezek csak felduzzasztott számok, amelyeket a zsidótörvények intézkedései hoztak ki és ezek nem jelentenek bevételt, darabonként ma 10 közepes cigarettának az árát sem hozzák be. Itt meg kell jegyeznünk még, hogy hitelesített másolatainkat mind gyakrabban most már nemcsak a katonai hatóságok, de más hatóságok sem fogadják el bizonyítéknak. Ez pedig igen szomorú jelenség, amely a közjegyzői állás tekintélyének teljes lerombolására vezet előbb-utóbb.“

Részletesen felsorolja ezután a jelentés azoknak a felterjesztéseknek tárgyait, amelyeket a kamara az egyes miniszterekhez intézett. A közjegyzői nyugdíjkérdéshez a jelentés a következő észrevételeket teszi: „Itt felemlítjük, hogy újonnan kinevezett kartársaink egy része súlyosnak tartja azt a terhet, pláne az idősebbek közül, amelyet a nyugdíjintézet fizetésére vállalni kénytelenek. Ugy hisszük azt be fogják látni, hogy a nyugdíjintézet felborulására vezethetne az, ha egyszerre többeket az egyesület felmenthetne a járulék fizetése alól. Ez pedig közérdekből meg sem engedhető. Azok, akik kifogásolják a nyugdíjterhek összegét, nem gondolnak arra, hogy számos olyan közjegyző van, aki a nyugdíjintézet alapítása óta állandóan fizeti a járulékokat, már pedig minden más nyugdíjintézetnél az a szokás, hogy aki a nyugdíj terheket régebben viseli, magasabb százalékos nyugdíjban, vagy rokkant ellátási díjban részesül úgy maga, valamint hozzátartozói is. Tulajdonképpen arra kellene törekednünk, hogy mondjuk 25—30 éves szolgálat után legalább is két annyi járulékot kapjon a közjegyző vagy hozzátartozója, mint az, aki csak 10 év óta viseli a terheket. Szerintünk az volna az igazság és nem az, hogy egy csomó korosabb közjegyző, akik egyszerre lettek kinevezve, az egész intézményt felboríthassa. Ez az intézmény a közjegyzőkké és nem egyeseké, s ha valaki vállalja a közjegyzői kinevezést, vállalnia kell azt a terhet is, amit a közjegyzői kar visel és viselnie kell már csak erkölcsi alapon is.“

A jelentés a befejező részben megemlékezik arról, hogy a kamara a bíróságok és a hatóságokkal állandó jó viszonyt tartott fenn, kivételével azonban a pénzügyi hatóságoknak, amelyekkel különösen adóztatási kérdésekben a surlódások napirenden voltak. Sérelmez a jelentés konkrét eseteket s ezek közt azt is, hogy egy felszólamlási bizottságban egy parasztgazda elnöklelte mellett vidéki kisemberek határoztak a közjegyző adóügyében. Az 500/1942. P. M. rendeletnek a forgalmi adó testületi általánosítására vonatkozó rendelkezéseire utalva felemlíti a jelentés, hogy az egyes pénzügyigazgatóságokkal történt megegyezés útján a beregszászinál 6 közjegyzőnél 11.500 P, a debreceninél 8 közjegyzőnél 33.200 P, a máramarosziigetnél 6 közjegyzőnél 22.551 P, a nyiregyházinál 6 közjegyzőnél 19.000P, a szolnoknál 10 közjegyzőnél 19.300 pengőben állapították meg az átlagos forgalmi adó alapot. Végül a jelentés elismerő szavakkal honorálja a nyugdíjintézet, az országos egylet és közlöny szerkesztőségének eredményes munkásságát.

A jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, majd László Béla dr. pénztáros terjesztette elő a kamara 1942. évi zárószámadását, vagyon mérlegét és az 1943. évi költségvetési előirányzatot. Mindezeket a közgyűlés szintén egyhangúlag elfogadta. A zárószámadás szerint a kamara 1942. évi összbevétele volt 6.408.83 P, a kiadás 5.664.94 P, s így az 1943. évre áthozott bevételi egyenleg volt 743.89 P. A pénztáros indítványára a közgyűlés az évi tagilletményt 70 pengőben állapította meg.

A tárgysorozat végső pontjaként megejtett választások eredménye a következő: elnök Örley Dénes dr. kisujszállási, kamarai rendes tagok vitéz Kozma György dr. debreceni, Kovách Dénes dr. nyiregyházi, vitéz László Béla dr. és Mustó Sándor dr. debreceni, póttagok Benyovszky János dr.

nagyszöllősi, Diemár Kálmán dr. nagykállói, számvizsgáló bizottsági tagok
Megyeri László dr. vásárosnaményi, Szarka Dezső dr. jászapáti és Varga
Kálmán dr. nyirbátori kir. közjegyzők.

Közlemények.

Dr. Telman Sándor „Örökösödési eljárás”-a a közeli napokban
szétküldésre kerül. Ez alkalommal a szerző ezúton a következő kérelemmel
fordul előfizetőihez.

A könyv III. kiadása sokkal nagyobb arányban bővült, semmint a
kéziratból előrelátható lett volna. A III. kiadás csaknem száz nyomtatott
oldallal terjedelmesebb, mint a II. kiadás volt. Ez a körülmény csak a
könyv második felének szedésénél tűnt ki, s anyagban és munkadíjakban
olyan változást idézett elő, — a papírárak időközi drágulását nem is
említve, — hogy a könyv ára tekintetében tett kalkulációt teljesen felbo-
ritotta. Arra kérem t. Előfizetőimet, méltóztassanak hozzájárulni, hogy a
könyv előfizetői ára, mérsékelt arányban 40 pengőre emeltessék fel. Az
előfizetők között szereplő közjegyzőhelyettesek és jelöltek 30 P. mérsékelt
előfizetői áron fogják a könyvet megkapni. A könyv bolti ára 50 P. lesz.
A rendkívüli viszonyok okozta időközi drágulás ezáltal sem fog teljes
fedezetbe jutni, de a nagy veszteség legalább némileg csökkenni fog.
A könyv szétküldésénél mivel a szétküldés az előfizetői felhívásban fog-
laltak szerint utánvétel mellett történik, az utánvételezett összegben, a t.
Előfizetők utólagos hozzájárulásának reményében, már ez a felemelt elő-
fizetési ár szerepel abban a feltevésben, hogy ezért a rendes viszonyok
között minden esetre szokatlannak tűnő intézkedésért az igen t. Előfizetők
megértő belátása a felmentést a szerzőnek megadja.

A közjegyző követeléseinek megadóztatása egyre gyakrabban meg-
ismétlődő panasz a közjegyzői karnak. Hiába hivatkoztak a közjegyzők
az adóhatóságok előtt arra, hogy az 1940:XXII. t.-c.-ben és a 160.000/1940.
P. M. számú rendeletben kimondott az az elv, hogy az olyan követelés, mely
az adózót „munkateljesítmény” fejében illeti meg, — nem vonatkozhatik a
közjegyzőre, aki az örökösödési ügyekben nem saját elhatározására és veszé-
lyére vállalja a megbízást és akinek nincsenek „könyvkövetelései”, melyek
váltóval, csekkel, stb. volnának fedezve, — az adóhatóságok mereven
ragaszkodtak ahhoz, hogy a közjegyző kintlévő követeléseit a kereseti és
jövedelem adó alapjához hozzászámítsák.

Hiába hivatkoztak néhányan a Közlöny 1941. áprilisi számában Barcs
Ernő dr. kartársunk által közölt 15.289/1940. P. számú közigazgatási bíró-
sági ítélet indoklására, — az adóhatóságok ezt azzal utasították el, hogy
a Közig. Bíróságnak ebben az indoklásban kifejezésre jutó álláspontja
az idézett törvény és rendelet előtti időben keletkezett s éppen ezért hama-
rosan meg fog változni. —

A Közig. Bíróságnak 3199/1942. P. és 10.132/1942. P. számok alatt
— mindkét esetben közjegyzők kereseti és jövedelme adó ügyeiben — kelt

ítéletei azonban ennek épen az ellenkezőjét bizonyítják. — Mindkét ítélet
indokolása — elvben teljesen, szövegezésben lényegtelen sorrendi eltéréssel
— megegyezik a 15.289/1940. P. sz. ítélet indoklásával úgy, hogy ez az
álláspont bátran nevezhető a Közig. Bíróság elvi álláspontjának. —

10.132/1942. P. sz. ítélet indoklásából idézzük szószerint a következő
részeket:

„A kincstári előadó — nb. az adófelszámolási bizottság ebben az
esetben a közjegyző érvelését fogadta el — panaszában azt sérelmezi, hogy
az adózó adóalapját nem a könyvei, illetve bevallása alapján a nem vitás
kintlevőségek figyelembe vételével, hanem a kintlevőségek figyelmen kívül
hagyásával becslés útján állapították meg.

A K. H. Ö. 50. §-ához tartozó utasítás részletesen meghatározza, hogy
a K. H. Ö. 2. §-ának 1. és 2. pontjában felsorolt haszonhajtó foglalkozást
folytató adózók egyes csoportjai az általános kereseti adó céljaira milyen
könyveket, miként tartoznak vezetni. — Így a közjegyzőt a hivatkozott
utasítás (23) bekezdése *csak pénztárkönyv* vezetésére kötelezi. — A pénz-
tárkönyvbe csak a bevételeket és kiadásokat kell időrendben tételenként
bevezetni. —

A pénztárkönyvbe tehát az adóévet megelőző évben keletkezett, de
az év folyamán bármi okból *be nem folyt követeléseket bevezetni nem kell*.
A követelések nyilvántartására és ezek könyvelésére a KHÖ. a közjegyzőt
nem kötelezi. —

A K. H. Ö. 50. §-ához fűzött utasítás (1) bekezdése nem hagy kétséget
a tekintetben, hogy az adózók egyes csoportjaira nézve előirt könyvvezetés-
nek az a rendeltetése, hogy a könyvekből az adóköteles tiszta jövedelem
megállapítható legyen. Amennyiben az adózó könyvvezetési kötelezettségé-
nek eleget tesz és könyveit az adóhatóságoknak szabályszerűen rendelke-
zésre bocsátja, az adózó az adóköteles tiszta jövedelmének a könyvei
alapján való megállapítását jogosan igényelheti. —

Míndez pedig kizárja, hogy könyv szerinti adóztatás esetén a köz-
jegyzőnek a kintlevőségei nyersbevételeként számításba vehetők s mint ilye-
nek az adóalapjába bevonhatók legyenek. —

De becslés esetén sem lehet ettől eltérő elveket alkalmazni. — Különben az
egyenlő elbánás és arányos adóztatás elvével is ellenkeznek, hogy becslés
esetén figyelembe véssenek azok a kintlevőségek, melyeket könyvszerinti
adóztatás esetében sem lehet az adó alapjába beszámítani. —

Igaz ugyan, hogy az 1940. évi XXII. t.-c. 18. §-a általánosságban
kimondja, hogy nyersbevételelt alkot minden olyan követelés, amely az adózót
munkateljesítmény fejében megilleti, azonban a K. H. Ö. 50. §-hoz fűzött
utasítást semmiféle törvényes jogszabály hatályon kívül nem helyezte,
ennélfogva nyilvánvaló, hogy az 1940. évi XXII. t.-c. 18. §-ában foglalt
általános fenti rendelkezés nem vonatkozik azon adózókra, akik adóalap-
jának megállapítása könyvszerinti adóztatás esetén pénztárkönyv alapján
történik. —

Mínthogy pedig az adózó a becslés útján megállapított adóalapban meg-
nyugodott s a panaszos kincstári előadó által felsorolt könyvszerinti adatok
(nb. járásbíróági kimutatás) alapján megállapítható adóalap a kintlevősé-

gek figyelmen kívül hagyása esetén a becslés útján megállapított adóalapot el nem éri, — kincstári előadó panaszának helyet adni nem lehetett. —

Kelt Budapesten, a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 1942. évi szeptember hó 18. napján tartott ülésében. — Dr. Biró Balázs s. k. tanácselnök. — Dr. Pagonyi Gyula s. k. előadó.“ —

Most aztán már csak az van hátra, hogy ezeket az ítéleteket a különböző adóhatóságok elvi álláspontként el is fogadják, mert másképp — amíg ezek elvi jelentőségét a Közig. Bíróság ki nem mondja — marad minden a régiben. Dr. Ikrich Arnold.

Az okirati illetékszabályok módosítása E közlöny mult számában Kepes János dr. székesfehérvári közjegyző összeállításában közöltük a 3450/1943. M. E. számú rendelettel módosított új illetékszabályok egy részét. Az ismertetés folytatólagos részét ebben a számban közöljük s hogy az ismertetés a Kepes-féle útmutatóval kapcsolatosan célszerűen használható legyen, a kir. közjegyzőknek az összeállítást külön lenyomatban is megküldjük.

Folytatólagos hagyaték tárgyalási jegyzőkönyvek felbélyegzése Általános és az illetékes pénzügyi hatóságoktól is elismert gyakorlat, hogy a hagyaték tárgyalási jegyzőkönyvek, ha több időpontban készítették is azokat, érték szerint való bélyegilletékekkel csak egy ízben látandók el s ha a jegyzőkönyv több ivre terjed, a folytatólagos ivék csak ivbélyegekké látandók el. Némely túlbúgó tisztviselő megkísérelte ugyan újabban is a peres eljárás analógiájára az új tárgyalások után újabb érték szerint való illeték le nem rovása miatt a lelet felvételét, a m. kir. illetékkiszabási hivatal azonban — ahova a leleteket beküldik, nem osztotta a túlzott és alaptalan felfogást s a leletezés ellenére fizetési meghagyást nem bocsátott ki. Az illetékkiszabási hivatal, amint ezt a hagyatéki ügyben eljáró kir. közjegyzővel közölték, e vonatkozásban osztja a Klug—Vargha-féle Törvénykezési illetékekről szóló kézikönyv álláspontját, amelynek 1. §. VIII. pontja határozott irányítást nyújt ebben a kérdésben, megállapítván, hogy „ez a rendelkezés (a különböző határnapokon készített jkvek újabb érték szerint való felbélyegzése), azonban világosan csak a bíróság által készített jegyzőkönyvekre vonatkozik, amiből következik, hogy a bírói megbizottak (különösen a hagyaték tárgyalásával megbizott közjegyzők) által készített jegyzőkönyvekre ez a szabály nem alkalmazható és ezeknél az illeték mindig a papir ivhez igazodik, habár azon több határnapon folytatott tárgyalás foglaltatik is.“ (Beküldte Teőke Béla dr. kir. közjegyző).

A számla illetékekkel kapcsolatos kérdések újabb szabályozása A pénzügyminiszter 2154/1943. P. M. szám alatt kiadott rendeletével a kereskedők, vagy más iparúzők részéről kiállított számla, árújegyzék, kimutatás, könyvkivonat, leszámítolási jegy, stb. bélyegilletékét újonnan szabályozta és pedig 50 pengőn alól való értéknél 0.05 P, 50—100 P értéknél 0.10 P, 100—200 P értéknél 0.20 P, 200—500 P értéknél 0.50 P, 500—1000 P értéknél 1 P, 1000 pengőn felül minden megkezdett 1000 pengő után 1 P. A folyószámlakivonatok illetékét, a számlák esetleges illetékmentességét, a bélyeglerovás módját szabályozza a továbbiakban a rendelet.

* * *

Kir. közjegyzőjelölt román nyelvtudással elhelyezkedne városi közjegyzői irodában. Anjánlatokat a következő címre kéri: dr. Rácz Erzsébet Nagyilonda.

Rendeletek

1.757/1943 P. M. sz. A városi (községi) ingatlan vagyónátruházási illetékről. (Bp. K. 144.).

143.020/1943. P. M. sz. A monori és nagykátai m. kir. adóhivatalok területi beosztásának részbeni módosítása. (Bp. K. 148.).

3.860/1943. M. E. sz. A Budapesten, 1940. évi május hó 27. napján kelt magyar-német hitelesítési egyezmény becikkelyezéséről szóló 1941 : III. törvény cikk végrehajtása. (Bp. K. 163.).

3.950/1943. M. E. sz. Az ingatlanvégrehajtásra vonatkozó egyes rendelkezések módosítása. (Bp. K. 165.).

3.960/1943. M. E. sz. Erdőszentgyörgyön kir. járásbíróóság felállítása. (Bp. K. 167.).

159.864/1943. P. M. sz. Az idegen államok pénznemeiben megállapított értékeknek az illetékek, továbbá a fényüzési és forgalmi adók megállapítása szempontjából pengőértékre való átszámításáról. (Bp. K. 170.).

Joggyakorlat.*

Magánjog

68. A házasság felbontására irányuló megállapodás mint a törvénybe és jóerkölcsbe ütköző, semmis. Ezt a jogügyleti semmisséget a bíróság hivatalból köteles észlelni. A szerződés 1. pontjában foglaltak szerint a házaspár a házasság felbontásában megállapodtak ugyan, de a válóperes megegyezésbe foglalt vagyoni rendelkezés csak abban az esetben hatálytalan, ha a vagyoni juttatás a bontásba való beleegyezés fejében, vagy annak feltételül köttetett ki, vagy adatott. Az adott esetben azonban a kötelezett juttatásoknak egészen más indoka volt. A megállapodás 1. pontjában foglaltakból, de a megállapított tényállásból is kétségtelen, hogy a házaspár az együttélést már hosszabb idő óta megszüntették, s a férj az együttélés folytatását megtagadta. Ezzel a magatartásával a H. T. 77. §. a) pontja alapján a házasság felbontására jogos okot szolgáltatott. Ha ilyen előzmények után a peres felek a tartás kérdését szabályozó okiratban előre is bocsátották, hogy a feleség mint elhagyott fél hűtlen elhagyás címén a férj ellen a bontóperet folyamatba fogja tenni, a férj pedig ez ellen

* Ebben a rovatban közölt jogesetek közül azokat, amelyek a Budapesten székelő bíróságok állásfoglalásait tartalmazzák részben a közvetlenül rendelkezésünkre bocsátott határozatok, részben pedig a „Jogi Hírlap“, a „Magyar Jogi Szemle“ és „Gazdasági Jog“ című szaklapok alapján dolgozzuk fel és adjuk közre, az illetékjogi határozatokat pedig túlnyomó részben az „Illetékügyi Közlöny“ című szaklap közlései nyomán.

védekezni nem fog; nyilvánvaló, hogy ezt az elhatározásukat egyedül csak az a szempont irányította, hogy a férj vétkes magatartása miatt a házasság fent nem tartható s hogy házasságuk a családi események feltárása nélkül s minden feltűnés elkerülésével bontassék fel. Ilyen előzmények mellett a bontásba való beleegyezés erkölcsstelen célt nem szolgált, következésképpen az ezzel kapcsolatos vagyonrendezés sem támadható meg eredeti érvénytelenség okából. (K. P. III. 4569/1942.).

69. Az *alaptalan gazdagodás* megtérítésére az kötelezhető, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz; másnak rovására pedig a gazdagodás akkor áll elő, ha a gazdagodó vagyoni gyarapodása más vagyónának kevesbedése folytán vagy pedig annak folytán következett be, hogy másnak vagyonából őt meg nem illető hasznot húzott. A kölcsön összeg az átadással az adós tulajdonába ment át s amennyiben ezt a kölcsön összeget építkezési anyagoknak vételére, tehát oly vagyontárgyak szerzésére fordították volna is, amelyeknek értéke a kölcsön folyósításától a visszafizetésig terjedő idő alatt emelkedett, az adósoknak ebből származó vagyonuk gyarapodása ebben az esetben is a saját vagyonukká vált pénzösszeg előnyös befektetésével, nem pedig a hitelező vagyonának csökkenésével vagy hasznainak elvonásával áll összefüggésben. (K. P. V. 3526/1942.).

Szerkesztői üzenetek.

F. L. A közjegyzői kamarák s külön a kamaraközi értekezlet, amint erről e közlöny idei 6. számában is részletesen megemlékeztünk, már számtalan felterjesztéssel élt a legutóbb 1926. évben szabályozott közjegyzői díjaknak a lényegesen változott viszonyoknak megfelelő újabb szabályozása iránt. A felterjesztéseket az illetékes helyeken a kar képviselői személyesen s szintén több alkalommal megsürgették, azonban mindez irányú lépések eredményre mindezideig sajnos nem vezettek, úgy, hogy jelenleg már csak a közjegyzői díj egyedül az, amely az égbe emelkedő árszintek mellett, szilárdan tartja a mintegy 20 évvel ezelőtt megállapított magasságát, illetve egyenesen anakronizmusként ható alacsonyságát.